

POSTANOWIENIE

Dnia 16 października 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jerzy Kuźniar (przewodniczący)

SSN Beata Gudowska (sprawozdawca)

SSN Krzysztof Staryk

w sprawie z wniosku B.W.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddziałowi w P.

o rentę z tytułu niezdolności do pracy,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń

Społecznych w dniu 16 października 2019 r.,

zażalenia wnioskodawcy na postanowienie Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 13 maja 2019 r., sygn. akt III AUa (...),

1. oddala zażalenie

2. przyznaje radcy prawnemu M.P. w P., ul. Z. od Skarbu Państwa - Sądu Apelacyjnego w (...) opłatę w kwocie 120 (sto dwadzieścia) zł podwyższoną o kwotę podatku od towarów i usług w obowiązującej stawce.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 13 maja 2019 r. Sąd Apelacyjny w (...) odrzucił wniesioną przez B.W. skargę o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem tego Sądu z dnia 27 października 2015 r. Skarżący powołał się na podstawę wznowienia przewidzianą w art. 403 § 2 k.p.c., przedstawiając dowody, których – jak twierdził – nie mógł powołać, a które miały wpływ na rozstrzygnięcie w postępowaniu w przedmiocie jego prawa do renty z

tytułu częściowej niezdolności do pracy po dniu 30 czerwca 2012 r., w objętym skargą wyrokiem oddalającym apelację od wyroku Sądu Okręgowego w P. z dnia 19 marca 2015 r., oddalającego odwołanie od decyzji organu rentowego z dnia 2 lipca 2012 r. Sąd Apelacyjny uznał przedstawione przy skardze środki dowodowe za niewypełniające cech opisanych w art. 403 § 2 k.p.c. Stwierdził, że nie są to środki dowodowe wykryte przez skarżącego po prawomocnym zakończeniu postępowania, z których skorzystanie nie mogłoby spowodować wydania orzeczenia o innej treści.

W zażaleniu skarżący zarzucił naruszenie art. 410 § 1 k.p.c. i wytknął błędną wykładnię art. 403 § 1 k.p.c., według której „za środki dowodowe mogące stanowić podstawę wznowienia postępowania uznaje się tylko te, które istniały przed uprawomocnieniem się wyroku, a zostały wykryte po jego uprawomocnieniu się”. Wywodził, że “późniejsze wykrycie” dotyczy wykrycia prawomocnego wyroku ujętego w art. 403 § 2 *in principio* k.p., a nie przewidzianego w dalszej części tego przepisu wykrycia okoliczności faktycznych lub środków dowodowych, które mogłyby mieć wpływ na wynik sprawy.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Ocena dopuszczalności skargi o wznowienia postępowania obejmuje badanie oparcia jej na ustawowej podstawie (art. 410 § 1 k.p.c.), co oznacza nie tylko sformułowanie jej w sposób odpowiadający ustawie, lecz osąd, czy okoliczności wskazywane przez stronę wnoszącą skargę stanowią taką ustawową podstawę, tj. że podstawa wznowienia rzeczywiście istnieje. Skarga ulega odrzuceniu, gdy już z jej uzasadnienia wynika, że podnoszona podstawa nie zachodzi (por. np. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 29 stycznia 1968 r., I CZ 122/67, OSNCP 1968 nr 8-9, poz. 154; z dnia 9 maja 2008 r., II PZ 65/07, OSNP 2009 nr 17-18, poz. 233; z dnia 16 października 2007 r., V CO 27/07 z glosą A. Chorażewskiej, Gdańskie Studia Prawnicze – Przegląd Orzecznictwa 2009 nr 2, poz. 19; z dnia 28 października 1999 r., II UKN 174/99, OSNAPiUS 2001 nr 4, poz. 133; z dnia 10 lutego 2006 r., I PZ 33/05, OSNP 2007 nr 3-4, poz. 48 oraz niepublikowane z dnia 22 stycznia 2009 r., II PZ 42/08, z dnia 6 marca 2009 r.,

II CZ 9/09, z dnia 11 marca 2009 r., II UZ 2/09, z dnia 3 lutego 2011 r., II UZ 47/10 i z dnia 14 kwietnia 2011 r., II UZ 10/11).

Stosownie do art. 403 § 2 k.p.c., podstawą wznowienia jest późniejsze wykrycie prawomocnego wyroku dotyczącego tego samego stosunku prawnego, albo wykrycie takich okoliczności faktycznych lub środków dowodowych, które mogłyby mieć wpływ na wynik sprawy, a z których strona nie mogła skorzystać w poprzednim postępowaniu. „Wykrycie” w tym wypadku oznacza odnalezienie orzeczenia, nowej okoliczności lub dowodu istniejących, a nieujawnionych w czasie poprzedniego postępowania i wówczas nieujawnialnych jako nieznanych stronom (por. np. orzeczenia Sądu Najwyższego z dnia 31 sierpnia 1936 r., C. III. 1126/36, Zb. Orz. 1937, poz. 315; z dnia 14 maja 1937 r., C. II. 195/37, PPIA 1937 nr IV, s. 561 oraz postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 15 maja 1968 r., I CO 1/68, OSNC 1969 nr 2, poz. 36 z glosą M. Sawczuka, NP 1970, nr 4, s. 625).

Konstrukcyjnym założeniem w wypadku tej podstawy restytucyjnej jest objęcie wyłączenie środków dowodowych powstałych po uprawomocnieniu się zaskarżonego orzeczenia (por. orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 3 czerwca 1933 r., C II 3/33, Zb. Orz. 1934, poz. 96 oraz uchwałę składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 21 lutego 1969 r., III PZP 63/68, OSNCP 1969 nr 12, poz. 208). Nie dochodzi do wykrycia okoliczności lub dowodów, które przed uprawomocnieniem się wyroku nie istniały, lecz pojawiły się później, po tym, jak postępowanie zostało prawomocnie zakończone. Sąd Najwyższy przyjmuje, że wznowienia postępowania nie uzasadnia: retrospektywna ocena okoliczności, na których oparto orzeczenie, dokonana przez innego biegłego po uprawomocnieniu się wyroku, odmienna od opinii złożonych w toku rozpoznawania sprawy; uzyskanie - po uprawomocnieniu się wyroku - świadectwa lekarza specjalisty, które to świadectwo przedstawia wyniki badań strony procesowej i zawiera ocenę stanu zdrowia badanego odmienną od wyrażonej przez biegłych lekarzy w poprzednio zakończonym postępowaniu sądowym; opinia biegłego sporządzona w innej sprawie po prawomocnym zakończeniu procesu, którego wznowienia dotyczy (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 27 listopada 1969 r., I PZ 48/69, niepubl.; z dnia 14 maja 1971 r., II CO 3/71, niepubl.; z dnia 22 kwietnia 1975 r., III PZP 4/75, OSNC 1976 nr 2, poz. 38; z dnia 10 stycznia 1977 r., I CO 5/76,

niepubl.; z dnia 25 czerwca 1998 r., II UKN 106/98, OSNAPiUS 1999 nr 13, poz. 438; z dnia 12 listopada 1998 r., II UKN 306/98, OSNP 1999 nr 24, poz. 803; z dnia 15 września 2005 r., II CZ 78/05, niepubl.; z dnia 10 lutego 2006 r., I PZ 33/05, OSNP 2007 nr 3-4, poz. 48 oraz z dnia 28 października 2004 r., III PZ 11/04, z dnia 20 kwietnia 2000 r., II UKN 167/00, z dnia 13 października 2005 r., IV CZ 96/05 i z dnia 8 kwietnia 2009 r., V CZ 16/09, niepubl.).

Uwzględniając to Sąd Apelacyjny trafnie ocenił, że nie stanowią podstawy wznowienia przedstawione przez skarżącego okoliczności związane ze stanem jego zdrowia, „złym już od 2011 r.”, poparte dowodami w postaci orzeczenia Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w G. z dnia 15 listopada 2018 r. które nie odnosi się do stanu faktycznego rozstrzyganego poprzednio, wyniku badania TK jamy brzusznej z dnia 19 lipca 2018 r., z konsultacją endokrynologiczną lek. med. M.J. z dnia 28 sierpnia 2018 r., który dotyczy okoliczności uwzględnionej w poprzednim postępowaniu, a nieistotnej dla jego wyniku, oraz historii choroby z Poradni Ogólnej [...] s.c. w G., zawierającej opis wizyty lekarskiej z dnia 27 października 2011 r., wydanej już po wniesieniu skargi, niewskazującej na okoliczność leczenia psychiatrycznego i mniemającej w związku z tym wpływu na ocenę niezdolności do pracy skarżącego dokonaną przez biegłego W.M. w opinii z dnia 8 lipca 2014 r. Uzasadniony zatem był wniosek Sądu, że nie są to środki dowodowe tego rodzaju, że mogłyby mieć wpływ na wynik sprawy przez ich uwzględnienie w prawomocnie zakończonym postępowaniu (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 kwietnia 1973 r., II CR 104/73, OSNCP 1974 nr 2, poz. 29; z dnia 7 listopada 1973 r., I CO 5/73, Biul. Sądu Najwyższego z 1974 nr 2, z dnia 24 maja 1982 r., II CO 1/82, OSPiKA 1984 nr 2, poz. 27 z glosą W. Stojanowskiej; wyrok SN z dnia 11 stycznia 2001 r., I PKN 703/00, OSNAPiUS 2002 nr 18, poz. 431; wyrok SN z dnia 14 października 2011 r., III CSK 273/10, niepubl.).

Uzasadnia to oddalenie zażalenia (art. 398¹⁴ w związku z art. 394 § 3 k.p.c.).

Na rzecz pełnomocnika ubezpieczonego zasądzono opłatę na podstawie § 16 ust. 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu, Dz.U. z 2016 r., poz. 1714 ze zm.).

